

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 3

84. ÅRGANG
12. FEBRUAR

1972

«Et indre behov for sannhet»

(SIDE 42)

Biskopens fastemandat

(PÅ SIDE 44)

KINOREKLAMEN

Den obligatoriske reklameforestilling som man alltid må sitte seg igjennom på våre kinoer for å få lov til å se den filmen man er kommet for, slår en vanligvis ved sin klossethet, sin stupiditet og sin smakløshet. Direkte umoralsk er den derimot sjelden.

«Den norske bokklubben», et ellers prisverdig foretagende som til overkommelige priser bringer for det meste høyverdig litteratur inn i de tusen hjem, har imidlertid nå gått over streken. I en reklamefilm som for tiden vises på kinoene i Oslo, brukes sekvenser som viser menneskers nød og lidelser, bl. a. fra konsentrasjonsleirene. Nå er det så at disse scenene ikke viser mer vold og lidelse enn det vi dessverre nesten daglig ser i Fjernsynets dagsnyttssending; det er ikke det saken gjelder, men at slike scener skal brukes med *profitt* for øyet. Skal man virkelig ha lov til å benytte seg av menneskelige tragedier for å tjene penger på dem? Hva er umoralsk hvis ikke det er det?

Per B. Halvorsen.

Fra bispedømmet

Pater Aelred Squire, O.P. er fra og med 13. februar konstituert som sogneprest for Maria Menighet på Lillehammer.

Oslo, 6. februar 1972.

† John W. Gran
Biskop

Eikeli

(SE SIDE 43)

NORDISK FASTE

På sitt møte i fjor sommer bestemte Den Nordiske Bispekonferanse at inntektene av fasteaksjonen 1972 skulle gå til bygging av et hjem for foreldreløse barn i Nyandarwa, Kenya. Nyandarwa-distriktet tilhører bispedømmet Nyeri, nordøst for hovedstaden Nairobi. Biskopen av Nyeri, Mgr. Caesar Gatimu, var på besøk i Oslo våren 1971 og la sin sak frem for oss. Det lå ham meget på hjertet å skaffe hjelp til dette fattige og tilbakeleggende distriktet. Nyandarwa ligger nemlig i det såkalte «Kenya Highlands» på nordsiden av Aberdarefjellene. I begynnelsen av århundredet ble hele dette distriktet erklært for «Europeisk, hvitt område» av de engelske koloniherrer og den opprinnelige afrikanske befolkning ble drevet ut. De hvite kolonisatorer — for det meste Boerfamilier fra Syd-Afrika — fikk seg tildelt store og fruktbare landområder og bare noen få afrikanere fikk bli igjen som landarbeidere eller squatters.

Da Kenya i 1963 fikk sin frihet og selvstendighet, bestemte regjeringen seg for å gi hele dette distriktet tilbake til afrikanerne og hver familie som innvandret dit fikk et lite område

på 150—200 mål å dyrke. Med et lite regjeringslån som startkapital satte de i gang. Enhver som kjenner litt til kenyansk landbruk vet at det vil ta mange år og mye slit før disse bøndene når opp til et noenlunde menneskeverdig eksistensnivå. (Vår landbruksskole i Ngelani vil kunne få betydning også for dette distriktet).

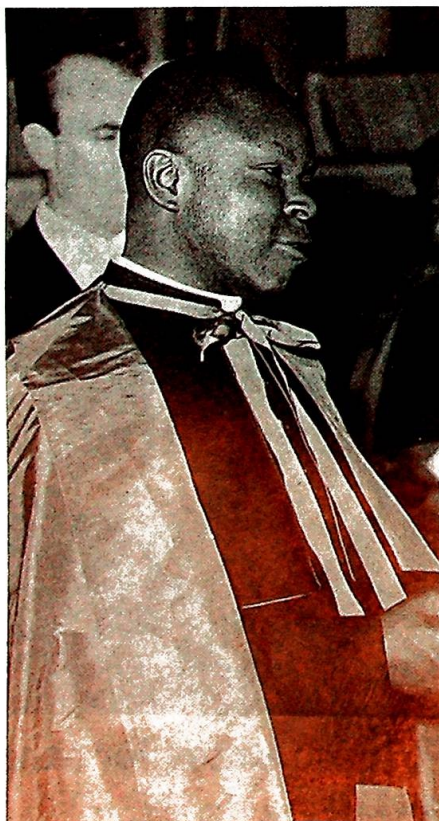
Biskop Gatimu forteller at en har usedvanlig mange foreldreløse og forlatte barn i dette distriktet. Myndighetene har oppfordret ham til å angripe dette problemet, ellers vil disse barna kunne komme til å bety store sosiale vanskeligheter om noen år, og på mange måter true den sosiale fremgang som har funnet sted.

Det er biskopens plan å bygge et hjem for ca. 75 barn i første omgang. Han har personell til å drive det og den lokale befolkning holder allerede på med å samle inn penger for selv å kunne bidra med et vesentlig beløp til bygget. Hele prosjektet beregnes å koste ca. kr. 400 000. Nordisk fasteaksjon bidrar med hele inntekten som vi håper kommer opp på samme sum som tidligere år, nemlig ca. kr. 250 000 a 300 000. Resten skaffes altså lokalt, og driften sikres av bispedømmet. Prosjektet er altså i høy grad en hjelp til selvhjelp og fortjener støtte fra alle hold.

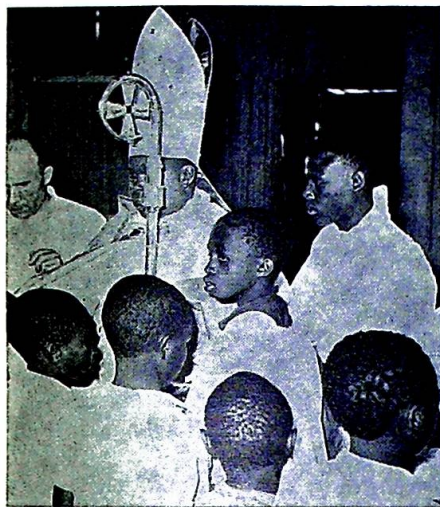
Det kan tenkes at mange vil si: Hva med Bangla Desh? Er ikke dette stedet en burde konsentrere kreftene om? Når Kirkens Nødhjelp og Røde Kors nettopp i disse dager appellerer til det norske folk om bidrag og hjelp til den nye staten — burde ikke fasteaksjonen gå til samme formål?

Til det er å si: Formålet for fasteaksjonen '72 ble fastlagt i fjor av Bispekonferansen — før situasjonen i Bangla Desh oppstod. Like etter sommeren fikk biskop Gatimu beskjed om at hans prosjekt var godkjent og antatt for fasteaksjonen 1972. Han har lagt opp sine planer deretter.

Derneft: Vi kan ikke glemme de mange andre nødstedte i verden fordi om det et eller annet sted oppstår en akutt krise. De store humanitære organisasjoner med et stort apparat og bedre tilgang på midler, er innstilt på å gripe inn i plutselige katastrofesituasjoner. De kan gjøre det uten å forsømme sine andre inngåtte forpliktelser. Caritas Norge kan ikke det. Det er begrenset hva vi kan be våre katolske trosfeller om. Våre innsam-

Panduros eske

lingsaksjoner er og må være ganske få, og de må planlegges lang tid i forveien. Vi håper på forståelse for dette og at vår fasteaksjon ikke vil drukne i all propagandaen og innsatsiveren for Bangla Desh. Barna vi vil hjelpe i Nyanarwa er sikkert like forsømte og nødlidende som barna i Bangla Desh.

Ellers er jeg glad for å kunne melde at avdelingen for underernærte barn og tilhørende demonstrasjonsavdeling for mødre ved det katolske sykehuset i Kamuli i Uganda, nu snart er ferdigbygget og innredet. Prosjektet koster kr. 350 000,—. Innkjøringen av avdelingen begynner i februar og den høytidelige åpning vil finne sted omkring påske.

Landbruksskolen i Ngelani, Kenya, påbegynnes i disse dager. Hittil har en fått utført en god del grunnarbeider og nye vannledninger er lagt. Vann er alltid det store problem i disse strøk. Vi regner med at skolen skal stå ferdig en gang utpå høsten. Den vil bli til stor hjelp for distriktet. Prosjektet er kostnadsberegnet til kr. 294 000,—. Størsteparten av kapitalen for byggingen i Kamuli, Uganda, og her i Ngelani er kommet fra Direktoratet for Norsk Utviklingshjelp. Slik får våre begrensede midler en ganske stor effekt.

Men . . . vårt prosjekt i Kituro, Kenya, er helt og holdent finansiert av våre fastemidler (på skandinavisk basis). Det mønsterbruket som vi setter igang her ved hjelp av irske prestes og eksperter, koster kr. 144 000,— og arbeidet med rydding av jordene og bygging av et laboratorium er kom-

Svensk TV hadde nylig et kulturprogram fra København hvor man blant annet intervjuet forfatteren Leif Panduro — et ikke ukjent navn i nordisk åndsliv.

På spørsmål sa han — om jeg forstår ham rett — at han ser det som sin oppgave å skildre dagens samfunn med all dets bedrøvelige råttenskap og tragedie, blindhet og latterlighet — en ikke uvesentlig ting for en dikter i dagens verden. Men den svenske reporter lot seg meget fortjenestefullt ikke nøye med det, han spurte nesten uærbødig: Hva så? Han spurte etter Panduros alternativ.

For så vidt et spørsmål som noen av oss daglig har trang til å stille når vi møter protest-tog og radikale opprørere.

Den i seg selv meget sympatiske danske skribent trakk usikkert på skuldrene. Han regnet det ikke som sin

oppgave å fundere over den side av saken. Hans oppgave var å vise, å latterliggjøre galskapen. Basta.

Hvilket fikk undertegnede til å fundere en smule over dagens diktning, Panduros og andres.

Det er ikke vanskelig å finne skjevheter i denne verden, politiske, økonomiske og moralske. Det har vært sagt at verden står på hodet. Mens store deler av menneskeheten lever på sultegrensen og stadig skakes av revolusjoner og kriger og nød, snubler den rike, industrialiserte del av verden videre i sin overmette, misfornøyde og ofte lurvete tilværelse uten mye håp. Og ofte uten tanke for andre.

Panduros jobb, å vise galskapen i dette er viktig nok. Og man burde vel være ham og andre meget takknemlig.

Men tro om det ikke er noe som mangler i denne litteraturen? For eksempel medlidelse med de elendige.

I et gammelt leksikon finnes følgende forklaring på begrepet «Pandoras eske»:

«Pandora, kvinneskikkelse, hovedpersonen i en av Hesoid bevaret eventyrlig fortelling som dog i den givne form ikke er helt forståelig. Det heter at P. skaptes av gudene da Prometheus hadde brakt ilden tilbake til menneskene. Hun utstyrtes med alle fortryllende kunster og ble med en lukket eske sendt til Prometheus godtroende bror, Epimetheus. Her åpnet hun sin eske og alle ulykker steg opp av den og kom over menneskene som før hadde levet i ideel lykke. Esken ble dog lukket til for håpet fikk anledning til å smutte ut.»

Man tenker: Navnelikheten er ikke til å stå for. Dikteren Panduro laver visst også små esker som åpnes for menneskene, ut av eskene kommer de forferdeligste sannheter om de godtroende og om de likegyldige og om de harde av hjertet.

Men hva så?

Panduro burde kanskje åpne en eske helt engang og la håpet slippe ut?

met igang. Også dette vil stå ferdig i år.

Ellers har Caritas med skandinaviske fasteaksjonsmidler støttet et ernæringsprogram for barn under skolepliktig alder i Kenya. Programmet ledes av Catholic Relief Services og vår støtte utgjorde kr. 60 000,—.

Globalt sett er vår katolske U-hjelp som en dråpe i havet — men likevel av stor betydning for de distrikter som får den.

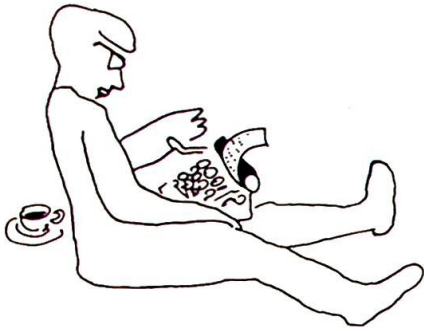
Størst betydning har den kanskje for oss selv. Vi er da med i det store utviklingsarbeide for den tredje verden — vi yder hva vi kan for å gi uttrykk for vår solidaritetsfølelse med medmennesker i nød — en følelse som springer logisk og nødvendig ut av Evangeliet, ut av Kristi universelle frelsesvilje.

Fasten er tiden for offer og selvfornektelse hvis den skal ha et kristent innhold — og offeret må komme andre tilgode, må preges av kjærligheten hvis det skal ha en kristen mening.

God faste!

Harald Taxt.
Caritas-leder

A. R.

ONSDAGS- BREV

Hvis man med noen rett skal si at vi «går ut i dagens verden», kan vi heller ikke lukke øynene for enkelte ubehagelige (noen vil kanskje si ufysiske) kjensgjerninger. For eksempel denne:

At to prosent av alle tenåringer i Oslo har gonoré, altså den vanligste form for kjønnssykdom.

Med tenåring menes her ganske bestemt aldersgruppen 15 til 19 år. Og begge kjønn.

Opplysningen kom frem under en samtale ST. OLAV har hatt med overlege Thor Gundersen på Oslo Helseråds avdeling for veneriske sykdommer. Like lite som oss ser han noen mening i å lave sensasjon av tallene, og han beklager, tror jeg, moderne massemedias behandling av disse problemene, men han vet jo hva han snakker om:

På sitt kontor har han en grafisk fremstilling av hvorledes det gamle spøkelset *veneriske sykdommer* har herjet i Norge de siste 100 år. (Norge er ett av de få land i verden som har en så gammel og omfattende statistikk.) I løpet av perioden, har kurven blitt til et slags alpelandskap med veldige topper og dype daler, det er slik at kjønnssykdommene følger de magre og de fete år i vår historie — i økonomiske nedgangstider (for eksempel i det vi nå spøkefullt kaller for de harde tredeveåra) har det vært lite kjønnssykdommer, i oppgangstider og i overflod (la oss si i jobbetiden og i 1960—1970 årene) raser kurven til værs igjen. Og nå som det rene paradoks:

Jo bedre midler dr. Gundersen og hans stab og kolleger verden over nemlig får mot disse sykdommene, jo mer promiskuitet blir det, jo mer kan det snakkes om epidemier osv. Ikke for ingenting sier man følgende i Verdens Helseorganisasjon:

Spredningen av veneriske sykdommer i våre samfunn er ikke et spørsmål om medisinske tiltak. Det er et rent menneskelig problem.

Først fakta, slik de finnes i Helserådets grundige statistikk:

Anmeldte tilfeller av gonoré i Oslo fra 1960 opp til idag:
1960: 838 — 1961: 1128 — 1962: 1335 — 1963: 1450 —
1964: 1555 — 1965: 1310 — 1966: 1424 — 1967: 1812 —
1968: 2194 — 1969: 2383 — 1970: 2800 — 1971: over 3000.

(Tilsvarende tall for hele landet i 1970 ligger på 7500 mot 2173 i 1960.)

Ser man derefter på hyppigheten av gonoré i Oslo i aldersgruppen 15—19 år pr. 10 000 innbyggere møter man den mest skremmende side ved dette:

I 1960 er det 134 anmeldte tilfeller av en befolkningsgruppe på 29 096, det vil pr. 10 000 innbyggere si et tall på 46.

Men la oss følge stigningen her i de siste årene av 60-tallet:

1967: 416 tilf. i befolkning på 32 423	— 128 pr. 10 000
1968: 466 » » » »	29 550 — 157 » 10 000
1969: 522 » » » »	29 550 — 176 » 10 000
1970: 561 » » » »	27 683 — 200 » 10 000

Som det amerikanske nyhetsbladet Newsweek skriver om forholdene i De forente stater: «VD is particularly rampant among young americans.»

Vi har tydeligvis samme utvikling på gang her hjemme. Økningen i de veneriske sykdommer de siste år er et betydelig internasjonalt problem — delvis et produkt av nye livsvaner, turistreisene osv. Verdens Helseorganisasjon kan berette om at i 60-årene har antall kjønnssykdommer årlig steget med 10—20 prosent.

I tre land kan man med bestemthet si at så mye som 50 prosent av alle kjente tilfeller av syfilis og gonoré ble ført hjem etter kontakter i utlandet. Her i Norge regner man vel Middelhavsområdene som det sted hvor de fleste norske pådrar seg gonoré for eksempel — uten at dette med noen rett skal brukes som argument mot europeisk fellesskap. Det kryr blant annet av gode skandinaver der nede, man reiser på billigferier, ungdomsleire, forretningskonferanser, kongresser osv. nesten året rundt.

Resultatet av alt dette, av økonomisk velstand, av menneskelige dumheter og små feiltrinn, av den nye omgangstone og av faktorer som «pillen» som beskytter mot graviditet er så at veneriske infeksjoner spres med stor hurtighet og etter noens mening blir like almindelig som en influensa.

Og igjen dette:

Legene har nå midler til å kurere infeksjonene på forbløffende kort tid, plagene kan være borte etter en sprøyte på et par døgn når det gjelder gonoré — man blir erklært helt frisk og smittefri etter å ha gått til kontroll i to, tre uker.

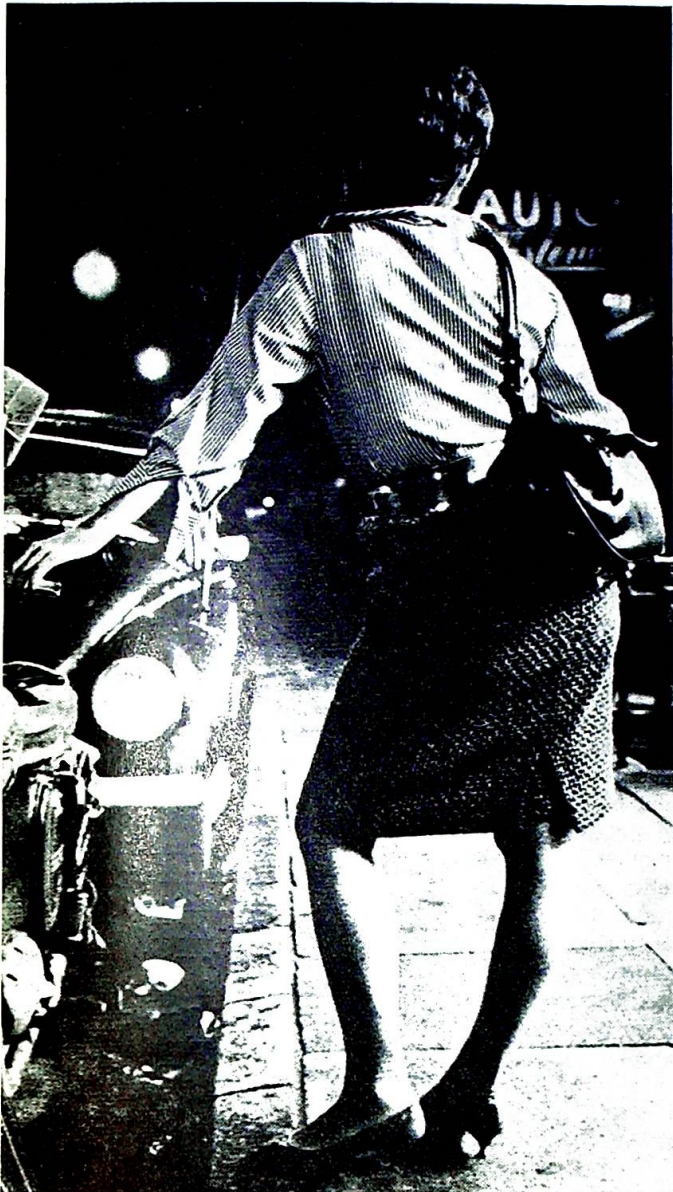
Men dette fører ikke til at sykdommene forsvinner som andre store sykdommer vitenskapen i moderne tid har vunnet over. Tvert imot, de øker sterkt. Tilsynelatende fordi et stigende antall mennesker blir likegyldige og ansvarsløse, tilsynelatende fordi man opplever et erotisk utfall.

Her er det imidlertid etter min mening god grunn til å bevare hodet kaldt og granske tallene nøye.

De to prosentene speiler en menneskelig tragedie, det er riktig nok. Men det laves så lett oppstyr rundt slike tall via sensasjonspresse og fjernsyn — man glemmer andre sider av saken fordi disse øyensynlig ikke har samme salgsvirkning og publikumsappell.

I en overopphetet og meget forvirret tid er det fremdeles 98 prosent i alderen 15 til 19 år, mange med de underligste hårfasonger og de besynderligste påkledninger, som ikke lar seg slite psykisk i stykker av de veldige overskriftene — unge mennesker som på en eller annen måte finner en løsning på det Verdens Helseorganisasjon kaller *menneskelige problemer*.

Helserådets bratte kurver må ikke tydes dit hen at dagens unge etter hvert ødelegges i en atmosfære av seksuell frigjøring, likegladhet og tåkete forsøk på å adskille kjønnsliv og virkelig kjærlighet.

«Ett nytt moralsk problem»

Fra Newsweeks artikkel den 24. januar, VD: THE EPIDEMIC gjengir vi følgende:

I våre dager er den gamle oppfatning av hvordan VD (veneriske sykdommer) blir spredt — sjomann treffer gatepike — like passé som et platealbum av The Andrews Sisters. Faktum er at helsemyndighetene de fleste steder er enige om at prostituerte gjør det de kan for å unngå å få VD og straks søker lege hvis de likevel pådrar seg slike ting.

«Prostitution is not where it's at with VD today,» says Robert M. Nellis, an investigator with the San Francisco City Clinic. «It's Johnny next door and Susie up the street.»

* * *

Bladet fortsetter:

«Folks holdning til disse tingene varierer fra en strutseaktig uvilje og uvitenhet til direkte avsky og motvilje og gjør at den nåværende epidemi blir verre.»

* * *

En gynekolog ved Harvard, dr. John Grover sier:

«Dette er ikke på noen måte et klasse-fenomen. Vi har behandlet doktorfruer, bankdirektors hustruer og dotrene til han som kjørte rundt med melk i nabolaget.»

* * *

«Bare i år regner man med at 624 000 nye tilfeller av gonoré vil bli meldt til helsemyndighetene i De forente stater. Det virkelige tallet ligger imidlertid antagelig på rundt to millioner, bare ett av fire sykdomstilfeller blir kjent.»

Slike opplysninger sammen med rapportene fra Verdens Helseorganisasjon og de fakta om situasjonen her hjemme som kommer frem i dagens ONSDAGSBREV, gjør at man med rette kan snakke om et nytt samfunnsproblem, og et nytt moralsk problem.

Av den grunn er saken behandlet her i bladet.

RED.

Eller som overlege Gundersen sier selv:
— Det er nok så at et par prosent kanskje kan sies å være dårligere enn tidligere tiders ungdom. Men det store flertall er like bra som tidligere.

I gamle dager skremte man folk med de veneriske sykdommer, idag finnes det ikke så mange skremsler igjen. Man vet jo at det hele til nød kan kureres.

Hva så?

Kanskje det trenges et annet litt gammeldags botemiddel?

Kjærlighet ganske enkelt.

Og en ny bevissthet om at hyppige og løse forbindelser ute i det fremmede eller for den saks skyld her hjemme, er en uverdige og temmelig tarvelig fornøylesjakt.

En jakt som dessverre av og til ender på en av Helserådets Alpetopper i statistikken.

Hilsen Andreas Legmann.

«MIDT PÅ TREET»

Pater Hallvard Rieber-Mohn kommer i denne måneden med en ny bok, en samling epistler under tittelen MIDT PÅ TREET (Gyldendal). I forhåndsomtalen sier forlaget:

HALLVARD RIEBER-MOHN har samlet nye epistler fra sine spalter i Aktuell og Arbeiderbladet, oppmuntret av takkebrev etter den første samlingen i Fakkell-serien, Sideblikk, som er utsolgt fra forlaget. Selv kaller han epistlene «åpenhjertige brev til leseren, om små og store ting som vi samtidig har opplevd sammen, og som ofte peker ut over de øyeblikkene da vi opplevde dem.»

Den aldri hvilende kommenterende pater har meninger om mangt og gjør seg refleksjoner om det meste i den norske hverdagen som vitterlig blir mer interessant og innholdsrik enn vi kanskje visste, etter hvert som man fordypet seg i boken, innhyllet i røken fra den ettertensomme kåsørens pipe (som han forevrig forsvare varmt i en elegant epistel).

ST. OLAVS REDAKSJON

TELEFON 20.72.26
eller 28.01.04.

PAVE PAUL VI:

Spørsmål fra det moderne menneske

klaring, en forklaring som nødvendigvis ligger i tingen selv, som løsningen på en gåte, men som allikevel befinner seg utenfor og over dem. Dette er fornuftens høyeste smerte, den religiøse smerte (fornuften som søker tro; mens derimot St. Anselm tilføyer: «Troen søker fornuft»).

ET INDRE BEHOV FOR SANNHET

Det andre spørsmålet er av praktisk (eller snarere av psykologisk, av moralsk) art. Det trer frem når vitenskapsmannen tenker: «Hva er hele dette universet godt for for meg, for mitt liv, for mitt hjerte, for min personlige skjebne? Er det bare en uendelig ørken, eller kan det huse mitt liv? Hvilken verdi har alle disse ensyklopediske, vitenskapelige skatter for min ånd, for mitt indre behov for sannhet, for kjærlighet, for lykke? Og gjør deres enorme tekniske nytteverdi meg til et fullstendigere, bedre og lykkeligere menneske? Hvis de ikke avstemmes etter spørsmålet om min egen eksistens, om min udødelighet som jeg ikke kan gi avkall på, hva tjener de da til for meg?»

ATEISMEN FORKLARER INGEN- TING

Det religiøse behov, den naturlige religion, har sine røtter i disse dype og ubønnhørlige spørsmål. Det er i dag mange som forsøker å skyve dem fra seg og fortrenge dem som en fornuftens eskapade utenfor den moderne kunnskaps klare, konkrete og positive område. Men mennesket er og forblir menneske. Dersom vi ikke går inn for å undertrykke det eller frata det dets ekte åndelige dimensjon, må vi ikke stekke dets vinger som gjør det i stand til å fly over det materialistiske og positivistiske panorama. Vi må ikke stenge det inne i ateismens tranke og lukkede rom, den ateisme som ikke forklarer noe, og som i virkeligheten gjør universet til et fryktinggydende mysterium. Etter å ha utviklet tanken ved hjelp av det vitenskapelige og kulturelle fremskritt, må vi heller oppøve den til å fly opp mot den vide himmel og det religiøse lys. Vi må

venne våre vitenskapsmenn og arbeidslivets folk til begjærlig å søke Gud. «Spiritus nolite extinguere», — «utslukk ikke ånden» (1 Tess 5, 19). Religionen er det åndedrett som det moderne menneske ikke kan unnvære for å kunne leve.

Men det menneskelige drama slutter ikke her. Det åpner seg ut mot en higen som kan forekomme desperat. Religionen, det vil si menneskets mulighet for og ønske om å nå Gud, er i seg selv ikke nok til å imøtekomme denne higen. Religion er et skrik som utstøtes midt i eksistensens overveldende mysterium. Men religionen har ingen sikkerhet for å oppnå et svar på sin store higen. Tvertimot, det som den naturlige erkjennelsesevne kan fatte av den oversanselige verden (som f. eks Guds eksistens; jfr. Denz. Schö., 2755—2756; 2853; 3875), er ikke tilstrekkelig. Mennesket kan ikke nøyes med å rekke hendene opp mot Gud, det ønsker å nå Ham, møte Ham, etablere et tosidig forhold, et virkelig religiøst forhold . . . Er det i stand til det? Det er her at et mangslungent bilde trer frem for oss: De mange religioner, religioner som er oppfunnet av mennesket selv; forsøk som tidvis er meget modige og edle; og enda oftere er forgjeves, fantastiske, overtroiske, ja, til og med diabolske. Problemet er derfor hvordan vi skal bedømme det faktum at der i verden og i verdenshistorien er mange, svært mange religioner. Hva skal vi mene om dem?

KONSILETS LÆRE

Konsilet har i denne sammenheng gitt oss nyttig rettleiding. Menneskeheten er én; sannheten må da også være én, én religion som gjør menneskeheten i stand til å komme i forbindelse med Gud. Men vi kan ikke benekte at det finnes mangfoldige religioner. Konsilet sier: «Menneskene venter av de forskjellige religioner et svar på sine egne kårs dunkle gåter, som i dag like så vel som før i tiden rører ved det dypeste i menneskehjertet . . . Den katolske kirke forkaster intet av det som er sant og hellig i

Vi sier at det moderne menneske, som er vitenskapens lærer og elev, ikke helt ut kan bli tilfreds med de resultater som hans intelligens er kommet frem til. Menneskets tankevirksomhet tar nemlig ikke bare sikte på å lære tingene å kjenne, men den ønsker også å oppdage årsakene, tingenes hvorfor, deres vesentlige årsaker. Og jo lenger vår tanke trenger inn på forskningens og oppdagelsens veldige felt, desto mer kommer den opp mot to spørsmål som følger på hverandre, det ene mer foruroligende enn det andre.

Det første spørsmålet er av spekulativ (filosofisk, metafysisk) art: Hva er det som befinner seg i disse tingenes dybde, de som på én måte — i deres væren — er rolige og passive, og på en annen måte — ved de prinsipper og lover som gjennomstrømmer dem — taler og handler? Man føler i dette spørsmål et angstfullt behov for for-

disse religioner» (Nostra aetate, nr. 1—2). Vi vet altså hvilken holdning vi skal innta.

Men legg merke til hva som skjer: Mens den kulturelle interesse for de forskjellige religioner øker nå for tiden — tenk f. eks. på de store oppslagsverk som nylig er utkommet om dette emnet — så øker samtidig agnostisismen, dvs. tvilen, eller også likegyldigheten til og fornektelsen av det objektive innhold i enhver religion, vår egen ikke utelukket. I beste fall kan vi se gjentatt det som Paulus opplevde i Athen, og som han nevner som en passende innledning til sin tale på Areopagos: «Atenere! Av alt jeg ser omkring meg er det tydelig at dere er dypt religiøse mennesker. For her jeg har vandret omkring og betraktet deres helligdommer, har jeg til og med funnet et alter med innskriften: «Til en ukjent Gud». Nåvel! Han som dere dyrker uten å kjenne, ham er det jeg forkynder dere!» (Apg 17, 22—23).

Dette er noe meget vesentlig, kjære tilhørere, fordi det forteller oss to vesentlige ting: For det første at der prinsipielt må finnes en positiv, objektiv og eksisterende religion som svarer til menneskets subjektive, religiøse oppfatning. For det andre at dette svaret bare kan gis fullt og helt og ekte av den kristne religion. Dette er drivkraften i menneskehetens historie; dette er all menneskeskjebnes dypeste virkelighet. Vi må atter og atter rope ut sammen med det siste kirkemøtet: «Kristus er veien, sannheten og livet» (Joh 14, 6); i Ham finner menneskene det religiøse livs fylde, Han som Gud har forlikt alle ting med seg i» (jfr. 2. Kor 5, 18—19).

VI HÅPER PÅ DE UNGE

Vi vet at det vi sier her er noe enormt. Det er en vanskelig, men uunngåelig prosess for et tenkende menneske å gå fra agnostisismens eller ateismens uvitenhet til det å anerkjenne nødvendigheten av en naturlig religion. Men det er enda vanskeligere deretter å gå fra en religiøs følelse som nok kan være dyp og sann, men dog er vag og usikker, over til en bestemt og definitiv religiøs sannhet. Dette kan bare skje ved den høyeste ærlighet i tanke og livsførsel (jfr. Joh 3, 21) og i samvirke med Guds skjulte inngripen. Det er dette som vi kaller «omvendelse» (jfr. Mk 1, 15). Den er en sann nådens epifani, en fullstendig forvandling av det gamle mennesket til det nye, en virkelig psykologisk og moralsk fenomenologi, og i hele verdenslitteraturen er det ikke noe tema som er mer interessant

Pave Paul har på nyåret holdt denne talen under en av sine onsdagsaudienser.

enn omvendelsen. Tenk f. eks. på Nikodemus, den hellige Paulus, den hellige Augustin — og Papini, hvorfor ikke? Og hvis vi skulle gjøre denne listen fullstendig, burde vi ikke også nevne disse unge hippiene som vi har sett bilder av med orden «I love Jesus» skrevet på sine temmelig mangelfulle klær. Snobberi? Dilettantisme? Hvem vet? La oss i hvert fall håpe at det ikke er det det dreier seg om! Dette fenomen kunne i det minste tyde på at løsningen på dagens religiøse problemer godt kan komme på en helt ufor-

utsett måte og i former som kan være improviserte, fantasifulle og imiterte; det kan godt være at det er gjennom de unge at løsningen kommer. Er det de unge som i dag, som på Palmesøndag, skal komme til å gjenkjenne og anerkjenne Kristus? Vi håper det; ja, mer enn det, vi vet at det blant dem, blant de alvorligste av dem, blant de modigste, finnes noen som lytter til Hans innbydelse, og som med én gang sier til sine venner: «Vi har funnet Messias» (Joh 1, 41).

Gud gi at det er slik det skal skje!

EIKELI KIRKE

Den nye kirken på Eikeli i Bærum er nå ferdig og skal tas i bruk fra og med søndag den 20. februar.

Den høytidelige innvielse vil imidlertid først finne sted på søndag den 16. april, annen søndag etter Påske.

OSLO KATOLSKE UNGDOMSRAD

(SE SIDE 51)

En klovn

Selvfølgelig er jeg klima-neurotiker. Og derfor sitter jeg ofte i vintermånedene og blar drømmende i en eller annen reisebrosjyre.

Forleden leste jeg et reklamehefte om billigturer til Roma. Og tenkte på varmegrader og god vin og en smule vennighet.

Helt til jeg fikk øye på følgende i serien av forslag til givende **UTFLUKTER**:

«Pavens messe på Petersplassen samt besøk på Roms loppetorv.»

Det sto:

«Da mange gjester ønsker å overvære messen på Petersplassen søndag kl. 12, men samtidig gjerne vil besøke det spennende loppetorv som avholdes søndag formiddag, stiller vi buss til rådighet for våre gjester slik at de to besøk kan kombineres. De unngår alt besværet med de innkjøpte varer, busstrengsel etc. — Formiddagstur. Barn under 15 år kjører gratis.»

Det er vidunderlig hvordan man i våre moderne dager både klarer å berike og more folk. Man får noen minutters åndelig næring, hopper inn i en leiet buss og kjøre til et torv hvor man en stund blander seg med folkelivet og blir sultne på en bedre lunsj.

Alt i ett — for en rimelig sum. Det er det som kalles kultur. Et uttrykk som nå til dags ikke må forveksles med begrepet finkultur.

Det minner meg forøvrig om en tegning. Et reiseselskap tyter ut av en buss, reiselederen sier: På dette museet finnes verdenskunstens fineste verker. Vi møtes igjen her ved bussen om ti minutter.

Man kvier seg nesten til slutt for å påpeke at paven som regel ikke holder messe på Petersplassen. Hverken søndag ved 12-tiden eller tidligere på dagen. Det er antagelig en ubetydelig detalj for de som laver slike utfluktsforslag.

Ellers ble jeg riktig het av lesningene. Med gradestokken utenfor vinduet skjelvende på minus ni.

Vi har det ikke lett, vi klima-neurotikere.

Fra Biskopen

Fastemandat for 72

Kjære Troende.

Vi går om få dager inn i fastetiden. Fra Askeonsdag til Påskelørdag ihukommer Kirken i tiltagende grad Kristi sonoffer og korsdød for vår forløsning og frelse. Kirken anmoder oss inn-trengende om i botens ånd å delta heri, både åndelig gjennom meditasjon, bønn og mottagelse av sakramentene, men også i praksis ved å øve bot og gode gjerninger. Derfor gjelder Askeonsdag og Langfredag som faste- og abstinensdager: d.v.s at vi alle da skal spise mindre, samt avholde oss fra kjøttmat. Fastebudet gjelder alle som har fylt 21 år inntil det 60. leveår. På disse dager tillates bare ett fullstendig måltid om dagen og et mindre morgen og kveld. Ordene *fullstendig* og *mindre* er å tolke ut fra de normale spisevaner.

Abstinensbudet gjelder alle som har fylt 14 år.

Bortsett fra de to nevnte dager, er det overlatt de troende å finne frem til sin individuelle form for askese i botens ånd.

Viktigst er at vi ved å innleve oss i Kristi siste tunge vandring til Jerusalem og derfra på hans smertens vei til Golgata, lar oss inspirere til et ønske om å komme ham nærmere, til å dele og gjøre lettere noe av hans tunge byrde.

Et mangfold av muligheter står åpent for oss som tilhører et konsumsamfunn hvor vi langsomt er blitt gjort i større eller mindre grad til slaver av våre tiltagende behov. Nedskjærelsen av vårt konsum bør også få sitt

motstykke i en intensivering av vårt åndelige liv, gjennom religiøs lesning, rosenkransbønn, korsveiandakt, stille bønn. Og Fastetiden gir oss en særlig impuls til å øve praktisk neste-kjærlighet: sykebesøk, visitter hos ensomme gamle, eller endog en ekstra anstrengelse for å temme våre tunger når de ufor-delaktige bemerkninger trenger på.

Det er min tro og mitt håp at de unge, med sin særlige evne til offer og innsats, vil benytte Fastetiden til å korte ned på de mere larmende fornøyelser til fordel for en karitativ innsats der behovet sees å melde seg som sterkest.

Som et høyst konkret uttrykk for vår vilje til å yde hjelp til dem som grunnnet omstendighetene ikke kan hjelpe seg selv, har vi hvert år i våre nordiske land en fasteaksjon hvis beløp i sin helhet går til nød- og utviklingshjelp. Bispemøtet har, for å hjelpe frem dette verk, gitt avkall på den tidligere fastealmisse til fordel for våre kirkelige institusjoner. I år vil vårt fasteoffer gå til et hjem for foreldreløse barn i et særlig hjemsoekt område i Syd-Kenya. Bispekonferansen har reagert positivt på den lokale biskops appell om denne hjelp. Han stoler nu på oss, som vi stoler på dere, til å yde det som trengs.

Jeg ber Gud velsigne dere alle.
Gitt i Oslo 10. februar 1972.

John W. Gran.
Biskop.

VI BER OM

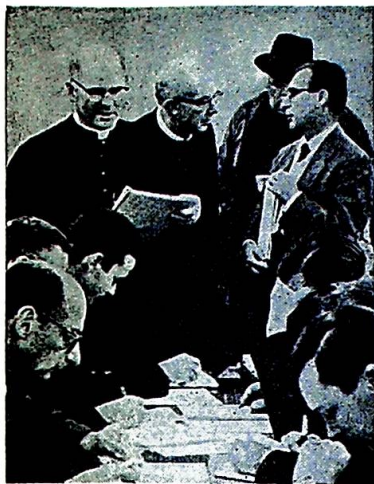
at alle adresse- og navneforandringer for abonnenter på ST. OLAV meldes spesielt med angivelse av gammel og ny adresse.

Og vi ber alle som er så vennlige å betale kontingenten om å skrive det navn og den adresse som bladet sendes til på postgirotalongen.

Fra Ålesund har vi fått 2 talonger uten noe navn eller adresse. Hvem er det ???

Altså: Takk til alle som skriver abonnentens navn og adresse, og det med tydelig skrift!

ST. OLAV's eksp., Akersvn. 5, Oslo 1
Postgiro nr. 20 46 48

NYHETER

Hva slags katolske nyheter kommer hver måned fra for eksempel Katolsk Informations-tjenst i Uppsala? Her er noen prø-ver datert 31. januar:

UNGDOMENS PROBLEM togs opp av påven Paulus VI ved den allmänna mottagningen 5 januari. I ovanligt mörka färger tecknade påven bilden av det andliga läget i dag, framförallt den djupa pes-simismen hos de unga, som är «be-nägna att ge upp allt», och som lockas «av revolutionens, anarkins och negativismens förtrollning». Det är fråga om en djupgående förtroendeskris även omfattande det religiösa området, «som är av central betydelse vid sökandet ef-ter meningsfullhet och organiskt sammanhang i det mänskliga li-vet». Enligt påvan anförtror sig tyvärr den moderna människan alltför lätt och ukritiskt åt tidens strömningar, tror på modeord, vänjer sig vid «de tendensiösa yt-terligheterna hos en ensidigt in-riktad tidningspress», och föredrar att enbart döma efter de yttre sinnena, som idag blir så rikhal-tigt försedda med stoff av «de underbara audiovisuella medier-na». Ändå känner den moderna människan en inre osäkerhet som låter allt vara problematiskt, och hon erkänner at allt detta inte för-mår stilla hennes djupt liggande längtan efter sanningen. I det långa loppet är det endast «en klok återgång till den traditio-nella religiösa ordningen» som kan tillfredsställa henne. Den måste i så fall framställas «i klar och modern teologisk utformning».

KYRKANS «POLICY» i en av kapprustning präglad värld var ämnet för påven Paulus VI:s an-förande vid mottagningen för den vid Vatikanen ackrediterade diplo-matiska kåren 10 januari. «Kapp-rustningen är som en epidemi, och inget land synes kunna undgå dess smitta,» sade påven. Men den nödvändiga förutsättningen för fred är inte vapnens jämvikt, utan «en progressiv arvustning». Vil-ken är då kyrkans uppgift i denna värld? Påven ansåg att kyrkans uppgift skulle kunna sammanfat-tas med orden avskildhet, närvaro och tjänande. Kyrkans ställning präglas av avskildhet, eftersom hon ej är engagerad i någon poli-tisk verksamhet, utan har en rent andlig uppgift. Kyrkan avvisar användande av våld, för hennes enda förebild är Kristus, som var mild och ödmjuk i hjärtat.» Men kyrkans roll präglas av «närvaro», för hon är till för människorna och består av människor. Och bland dem kännetecknas hennes «policy» av tjänande. Hennes främsta uppgift är att föra fram evangeliets ljus. Hon söker fostra människornas samveten och forma deras hjärtan. När så kräves kan kyrkan också «på ett hälsosamt sätt» vara kritisk gentemot om-världen.

COR UNUM, det påvliga rådet för samordning av katolska hjälpsatser i hela världen, har hållit sitt första sammanträde. Under ordförandeskap av kardinalstats-sekreterare Jean Villot samlades rådet 10—14 januari för att dis-kutera arbetsuppgifter och metoder. Närvarande var 28 av de 30 ledamöterna samt 10 tillkallade experter. Vid en mottagning för medlemmerna sade påven Paulus VI att Cor unums uppgift ej är att överta de enskilda hjälporga-nisationernas arbete, som ingår i rådet, utan att få till stånd bättre samordning. «Med tanke på de oer-hörda hjälpbehoven kan kyrkan inte tillåta sig några avbränningar på de blygsamma tillgångar hon fått till sitt förfogande genom sina medlemmars givmildhet. De svältande, sjuka och analfabeterna har rätt att förvänta större effektivitet till deras hjälp. Och kyrkan är skyldig att utreda vilka de bästa medlen att uppnå dette är. Det är helt enkelt en fråga om rättvisa,» sade påven.

GUDSTJENESTER PÅ SÖN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høy-messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 7244	9.00 9.45 og 11.00	11.00
St. Hallvard kirke, Franciskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 10.00 18.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587		10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN: St. Paul kirke, Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	9.00 19.00	11.00
Vår Frue kirke, Helleveien, tlf. 25 73 53 - 25 77 07	9.30	—
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Tberesias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	11.00
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikals kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: St. Olavs kapell (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
Veståsen kapell		9.30
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.45
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2	8.45 19.00	11.00
Biskopen og prestegården tlf. 21 214		—
St. Elisabeth hospital, Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteim kirke, Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: Vor Frue kirke, Storgt. 94	8.15	10.30
Biskopen og prestegården, tlf. 3604		—
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1. VII—31. VIII)	19.00 8.00	11.00
St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)		—
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

Hovedøya 1947

Da vi på ST. OLAVs redaksjon lette gjennom vårt billedarkiv for å finne klisjéer til det forrige nummeret av bladet om biskop Mangers, dukket det opp andre bilder. På disse sidene har vi gjengitt fire av dem, fra et katolsk stevne på Hovedøya i 1947 — altså for 25 år siden. De ble tatt under feiringen av 800 års-jubileet for grunnleggelsen av Cisterciensernes kloster på øya (i 1147). ST. OLAV for 7. juni 1947 brakte første gang fotoene, men uten særlig opplysende tekster, kanskje noen av våre

lesere kan hjelpe oss? Blant annet skulle vi gjerne vite hvem den skikkelsen som skuer utover den festkledte skare på bildet til høyre er — Klovnen gjetter på Welhaven av en eller annen grunn, vi har dog mistanke om at det finnes en bedre forklaring.

Hvem var der ellers? Vel, bladets medarbeidere den gang skriver: «... praktisk talt alle våre trosfeller i Oslo og omegn samt en fyldig representasjon for de nærmestliggende menigheter. Foreningene og kongrega-

sjonene møtte under sine faner som sammen med speiderbannerne dannede en vakker flaggborg rundt alteret. Søsterkongregasjonene utgjorde en stor kontingent... Det var prelatmesse hvor biskopen ble assistert av sogneprestene Sund og Novatus...» og arrangører for det hele var St. Olavslaget, St. Hallvard-laget og Stabekk-laget.

Er det noen som kan fortelle mer om de ansiktene vi ser på disse bildene?
RED.

DEN HELLEGE MESSE

Den lille messeboken (St. Olavs Forlag 1971) er den vakreste bok man kan kjøpe for 12 kroner i Norge i dag. Formgivningen ved Herman Bongard, med vel valgte typer, høye slanke sider og en omslagsvignett som antyder kors og kjærlighet, gjør den til et lite kunstverk.

Boken inneholder messens faste tekster på norsk og latin, trykt i to

farver. Til bruk i kirken vil mange finne den overflødig straks de har lært den nye oversettelse av menighetens bønner. Men boken vil være meget nyttig for den som for første gang lærer vår messe å kjenne, eller vil meditere over kanons tekst. De såkalte «nye kanons» er som kjent bygget på old-kirkelige eucharistiske tekster, og setter messen, — og derved vårt liv

— i sin rette ramme: frelsens historie fra skapelsen frem til Kristi gjenkomst på den ytterste dag. Etter Bibelen selv, er dette de best tenkelige tekster å meditere over.

Noen vil nok savne en messebok som den vi hadde før, som ga bønner og lesninger for hver dag i året. Siden vi nå har en tre-årig syklus for lesninger på søndager, ville en slik messebok bli så stor og uhandterlig at den neppe vil se dagens lys på norsk. På andre språk finnes messebøker i paper-back-utgave med alle tekster for ett år, men som bare kan brukes dette ene år. Store opplag gjør dem billige.

Mange bispekonferanser tillater alternative formuleringer flere steder i messen. Således kan man i stedet for den vanlige innledning til Fader Vår, (På Herrens bud veiledet av Hans hellige ord, våger vi å si) i engelsk oversettelse si: «Let us pray with confidence to the Father in the words our Saviour gave us . . . ». Likeledes kan prestens utsendelse, foruten «Messen er til ende, gå med fred», lyde: «Go in the peace of Christ», eller «Go in peace to love and serve the Lord». De her siterte alternative formuleringer er ikke tatt med i den nye norske messeboken.

Det er å håpe, at den nye alter-

Forts. n. side

25 år i spansk fengsel

Av OTTO FALKENBERG

Blant samvittighetsfanger i Øst og Vest og den tredje verden som Amnesty International arbeider for, kan det ofte være vanskelig å fremme enkelte fangeskjebner. — En sammenlikning av fengslete menneskers lidelser basert på mishandling, psykisk og fysisk tortur, sjikaner og fangetid vil være kynisk. Enhver fengsling på grunn av ens overbevisning, meninger, tro eller på grunn av rase burde vel automatisk vekke vår indignasjon og skamfølelse, ikke minst når det skjer i hva vi gjerne kaller «vår del av verden».

NARCISO JULIAN SANZ er navnet på en spanier som i år vil ha tilbrakt 25 år av sitt liv i fengsel. Selve fangetiden — 25 år — burde berettigede til løslatelse uten betingelser.

Narciso Julian Sanz er født i Madrid 2.1.1913, mekaniker av yrke. Sommeren 1967 ble en norsk Amnesty gruppe anmodet om å arbeide for Narciso Julian Sanz. Sommeren 1968 opplyste det spanske justisministerium i et brev til gruppen at Narciso Julian Sanz opprinnelig ble dømt til døden i 1939 for tilslutning til opprør (rebellion). Dommen ble omgjort til 30 års fengsel og senere redusert til 20 år og 1 dag. Ble frigitt i august 1946 under et amnesti. — Ble på nytt arrestert 12. november 1954 og sitter fortsatt fengslet. I løpet av de følgende år, mens han satt fengslet, ble han stadig dømt til nye, lange fengselsstraffer. Når en straffeperiode var over, og han skulle løslates mot «betinget frihet», begynte han den påfølgende dag

soning av en av de resterende dommer. I et sammendrag forsøker justisdepartementet å redegjøre for den innflokke straffutmåling:

«Følgelig har han vært berøvet sin frihet fra 26.7.1939 til 10. august 1946 og fra 12. november 1954 og inntil dags dato (12.7.68) og har for sin opprinnelige dødsdom sonet 8 år, 6 måneder, 5 dager — for (den påfølgende) dom på 21 år har han sonet 9 år, 4 måneder, 18 dager — og for (en ytterligere) dom på 20 år som han nå soner, har han inntil nå (12.7.68) sonet 2 år, 9 måneder og 18 dager.»

Det heter seg at fengselstiden kan bli redusert ved arbeide i fengslet, slik at han skulle ha kunnet komme ut 6. april 1971 mot «betinget frihet», «under forutsetning at han ellers oppfyller de nødvendige krav». — Uheldigvis har Julian pådratt seg alvorlige sykdommer i fengslet, og han har i lengre tid vært dels sengeliggende og dels i rullestol og har bare i begrenset omfang kunnet dra fordel av arbeidet for reduksjon av fangetiden.

Ifølge offisielle rapporter har han vært underkastet en omhyggelig medisinsk behandling og ble i september 1965 overført til geriatrisk institutt under fengselsvesenet i byen Almeria i Syd-Spania.

Det gode klima og oppholdet der har hatt en positiv virkning og han har tilsynelatende forbedret sin helse betraktelig. — De spanske myndigheter innvilget undertegnede et besøk i fengslet i juli 1970, og det var en glede å kunne konstatere at fangen var oppgående og så godt ut. Hans humør og pågangsmot virket tross alt upåklagelig. Såvel fengselsdirektør som fangevoktere ga inntrykk av å være korrekte overfor fanger, noe som forøvrig også ble bekreftet av fangens hustru og tidligere fanger. I et brev fra de spanske myndigheter 26. septem-

DEN HELLIGE ...

(Forts. fra forrige side)

boken, når den kommer, vil inneholde disse mulighetene til variasjon. Den liturgiske fornyelse har blandt annet til hensikt å gjøre messen rikere, så den bedre kan avspeile mangfoldet i menneskets situasjon, i tradisjonen og i Guds ord. Hvis vi ikke skal få del i hele denne berikelsen, er det meget å beklage.

f. Arne Fjeld O. P.

VED ST. PAUL SKOLE, BERGEN

som er en kombinert barne- og ungdomsskole med én klasse på hvert trinn, blir det fra 1.8.72 inntil 4 stillinger ledige for lektorer/adjunkter/lærere og faglærere i alle ungdomsskolefag og vanlig undervisning i barneskolen. Mulighet for deltidsstillinger.

For stillingene gjeder lønns- og arbeidsvilkår etter de til enhver tid gjeldende regulativ, lov, reglement og instruksjer.

Søknad med nødvendige opplysninger, vedlagt bekreftede avskrifter av vitnemål og attester, legeattest av ny dato og oppgave over godkjent tjenestetid pr. 1.8.72 sendes St. Paul Skole, Nygårdsgt. 114 a, 5000 Bergen innen 25.2.72.

Paramenta
og annet
utstyr i
rikt utvalg,
finner De
hos oss.

Be om våre
store spesial-
kataloger!

AKSJESKAPET SIBI
TÅRNPLASSEN 5-5000BERGEN
TELEFON (05) *21 96 50

TILSTELNING

til inntekt for feriehemmet

«PERSBRÅTEN»

i foreningslokalet, Akersveien 5, Oslo.

Lørdag 19. februar kl. 16.30: BARNEAFTEN

Søndag 20. februar kl. 19.30: FOR VOKSNE

Gaver til utlodningen og salgsdisken mottas med takk.

GOD UNDERHOLDNING

Kirkekaffe etter messene.

VELKOMMEN!

Ta venner og kjente med.

MARIAKONGREGASJONEN

ber 1969 heter det at ved god oppførsel i fengslet, noe fengselsdirektøren kunne bekrefte, ville Narciso Julian Sanz kunne bli løslatt 31. januar 1971.

Trass i myndighetenes egne tilsagn om såkalt «betinget frihet» pr. 31.1. og 6.4. 1971 sitter fangen fortsatt innesperret etter å ha tilbrakt 7 + 18 år i fengsel.

Representanter for Amnesty International's hovedkontor i London har ved besøk i det spanske justisdepartement tatt opp saken og fått til svar at søknaden om «betinget frihet» går sin regulære gang fra instans til instans, før den til slutt kan forelegges regjeringen for endelig avgjørelse. — I mellomtiden venter og håper fangen og hans familie. Hvor lenge? Er det hele et bevisst spillfekteri, «kattens lek med musen» eller byråkratisk sommel at saken er blitt glemt ved at saksdokumentene er kommet på avveie og støvet ned i en eller annen departemental skuff?

Er ikke 25 år nok for en politisk motstander?

Henstillingene fra den spanske juristkongress i juni 1970 og også fra de spanske biskoper om amnesti for politiske fanger finner tydeligvis ikke gjenklang hos de spanske myndigheter.

Oppfordring til leserne. La det under henvisning til ovenstående gå en strøm av brev på spansk, fransk eller engelsk med en henstilling om løslatelse nå og uten betingelser til:

Ex. Sr. Don Antonio Maria Oriol y Urquiza

Ministerio de Justicia

San Bernardo 47 - Madrid

helst med kopi til Den Spanske Ambassade, Oscarsgt. 35, Oslo 2, og til Amnesty International, Norsk Avdeling, Oscarsgt. 50, Oslo 2.

LØSSALG AV ST. OLAV

I GRUNDT TANUMS
BOKHANDEL,
UNIVERSITETS-
BOKHANDLENE
I SENTRUM OG PÅ
BLINDERN

ST. OLAV KATOLSK TIDSSKRIFT

Årsabonnement kr. 40,—

Sct. Annæ Rejser - Pastor d'Auchamps Rejser 1972

PROGRAM

ITALIEN:

- 25/3—4/4 — påske i Rom — 11 dg. fly — kr. 1245,—.
Rejseleder: Annie Rastrup.
- 21/4—5/5 — forårstilbud — Rom — 15 dg. fly — kr. 835,—.
Rejseleder: Pastor Jac. Adams.
- 23/6—7/7 — sommer i Rom og Assisi — 15 dg. — fly — kr. 1325,—.
Rejseleder: Annie Rastrup.
- 29/9 —15/10 — «Kulturperler» — 17 dg. — fly — kr. 1425,—.
Rejseleder: Pastor Laurits Brunicardi.
- 15/10—22/10 — efterårsferie i Rom — 8 dg. fly — kr. 875,—.

ISRAEL:

- 6/4—27/4 — 22 dg. — fly — forår i Det hellige land — kr. 2550,—.
Rejseleder: Pastor Paul d'Auchamp.
- 13/7—27/7 — 15 dg. — fly — sommer i Det hellige land — kr. 2250,—.
Rejseleder: Pastor Giel Gommans.

Program og opplysninger fås hos:

Steno Rejser, Holmbladsgade 11, 2300 København S.
Tel. (01) Asta 2312 — kl. 10—17
eller Annie Rastrup, Nyacintgården 15 II, 2300 København S.
Tel. (01)58 74 12, bedst efter kl. 16.

Nyhet fra St. Olav Forlag:

FRANÇOIS MAURIAC:

MIN TRO

Et personlig vidnesbyrd som kaster oppklarende lys over den store romanforfatters livsholdning og personlighet — og hans forhold til kirken.

Kr. 16,—.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institut	}	Oslo
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden Kloster		
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem	}	Arendal
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke	}	Arendal
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Bergen
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Bergen
St. Franciskusøstre-
nes Moderhus		
Øyenklinikken	}	Bergen
St. Josephs Hosp., Drammen		
St. Torfinns Klinik, Hamar	}	Hammer-
fest
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikals Kirke	}	Hønefoss
St. Mikals Prestegård		
St. Theresia Hosp.	}	Lillestrøm
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Lillestrøm
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeths Hosp.	}	Tromsø
Vår Frue Kirke		
Bispegården	}	Trondheim
St. Olavs Kirke,
Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tønsberg
St. Olavs Kirke		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

Katolsk ungdom i Oslo

TENTREFF

MØTESTED: Akersveien 5.
MØTETID: Kl. 18.00—20.00.
ALDER: 14—17.
Alle grupper har møte hver annen uke.

TEATERGRUPPE

Leder: *Vibeke*.
Møtedag: *Mandag*.
31/1, 14/2, 28/2, 13/3, 10/4, 24/4, 8/5, 22/5.

FORMINGSGRUPPE

Leder: *Sassa*.
Møtedag: *Tirsdag*.
1/2, 15/2, 29/2, 14/3, 11/4, 25/4, 9/5, 23/5.

OPEN HOUSE

Leder: *Morten*.
Møtedag: *Tirsdag*.
8/2, 22/2, 7/3, 21/3, 4/4, 18/4, 2/5, 16/5, 30/5.

VISEGRUPPE

Leder: *Bromby*.
Møtedag: *Onsdag*.
9/2, 23/2, 8/3, 22/3, 5/4, 19/4, 3/5, 17/5, 31/5.

GAMLE UNGDOMSTREFF

MØTESTED: Neberggt. 15.
MØTETID: Kl. 20.00.
ALDER: 18—25.
Møte hver fredag.
Program kunngjøres i klubb-rommet.

UNGDOMSMESSER

26/3 Ingen ungdomsmesse.
30/4 St. Dominikus kl. 18.30.
28/5 St. Hallvard kl. 18.00.

LITURGIGRUPPE

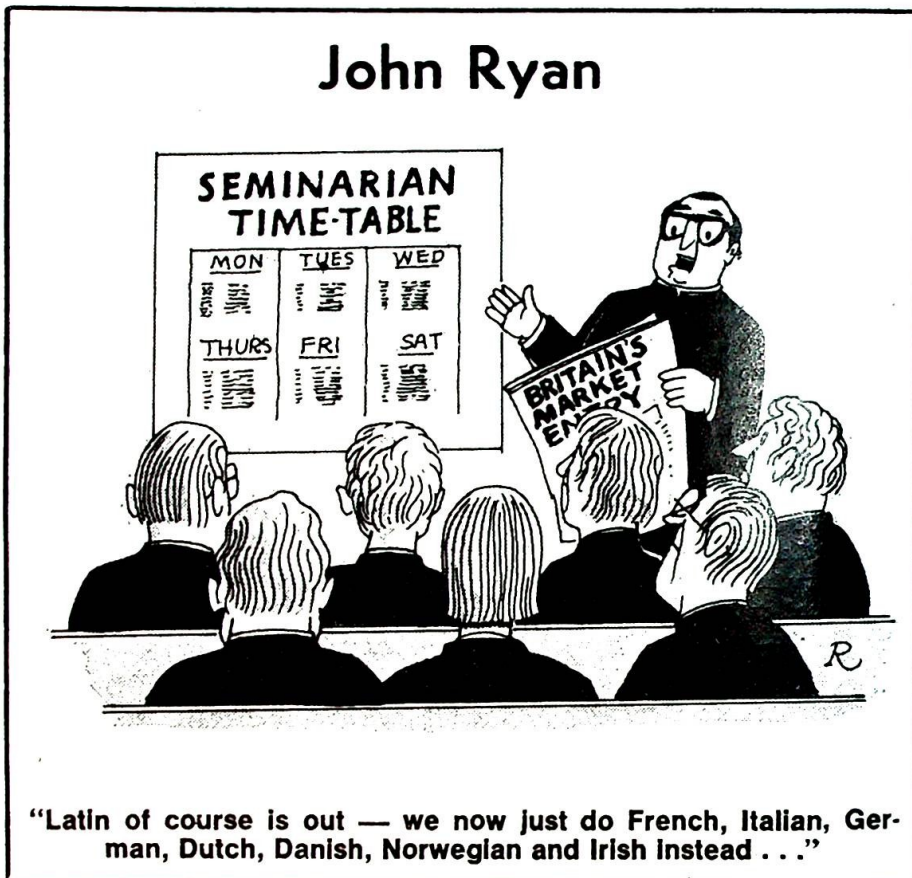
Leder: *Henk*.
Møtedag: *Torsdag* (etter avtale).

KOR OG INSTRUMENTALISME

Leder: *Rudi*.
Møtedag: *Torsdag* (etter avtale).

UNGDOMMENS CARITAS

Leder: *Brigitte*.
Møtedag: *Onsdag*.

BERGEN

Eches Farvehandel

NYGARDSGT. 19

VESTA • HYGEA
MED TANKE PÅ FREMTIDEN

BERGEN

$\frac{1}{5}$ Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

HOPSDAL & DAHL A/S
Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstysforretning
TORNØEGARDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM
Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pøsefabrikk
Solheimgt. 25
Tif. 99 016 Bergen

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG PRYDKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

16/2, 15/3, 12/4, 10/5.
Første almannamøte 4/2 kl. 19.00 i klubben.

STUDENTLAG

MØTESTED: Neuberggt. 15.
MØTETID: 19.15.

Torsdag 10. februar
KRISTENDOM OG MARXISME
ved stortingsrepresentant
Lars Roar Langset.

Torsdag 16. mars
PEER GYNT, ET KRISTENT
FRELSESDRAMA?
ved pater Finn Thorn.
(I Studenterforbundet, Universitetsgt. 20)

Torsdag 6. april
søster Mette o.p. innleder til debatt om
kvinnens stilling i kirken.

Torsdag 20. april
ADAMS FALL, ET TEMA I
AMERIKANSK LITTERATUR
ved pater Arne Fjeld.

Torsdag 11. mai
generalforsamling og semesterfest.

Ungdomsråd

Faktisk har Oslo katolske ungdoms-
råd allerede eksistert i flere må-
neder, etterat det i begynnelsen av
høsten hadde vist seg behov for et
slikt forum. Forat det ikke skulle
strømme alt for mye vann gjennom
Lo-elva før det hele kunne komme i
gang, ble det utnevnt et foreløpig råd
som skulle ta seg av de foreliggende
oppgaver og nærmere omskrive det
som rådet står for, lave valgeregler og
finne en passende valgdag.

Rådet som består av en gruppe ak-
tiv ungdom vil engasjere flest mulig

OSLO KATOLSKE UNGDOMSRÅD

MØTESTED: Akersveien 5.

MØTEDAG: Mandag kl. 18.00.

7/2, 6/3, 10/4, 8/5.

Alle har anledning til å være tilstede.

ungdom. Det støtter de eksisterende
grupper, vil finne frem til nye former
for ungdomsarbeide og koordinere
ungdomsarbeidet i Oslo.

I rådet er det syv ungdommer i
alder 14 til 25 pluss en ungdomsassi-
stent og en ungdomsprest. Tre av ung-
dommene representerer de tre eksis-
terende ungdomsgrupper i Oslo. De
øvrige fire uavhengige mandater
representerer den ungdom som har
sine kontakter andre steder enn i de
tre ungdomsgrupper.

Etter ungdomsmesse, hvor vi hadde
en pen liturgi i forbindelse med Lys-
messe, ble det holdt almannamøte,
hvor de fire uavhengige kandidatene
ble valgt. Resultatet ble silk: Steinar
Dahl, Tore Farnes, Torfinn Fongen og
Per Olav Lavstad.

Rådet møtes en gang i måneden
som kunngjort på vårprogrammet.
Rådsmøtene er åpne for alle.

Henk Heimeriks.

OSLO

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Tif. 20 79 06 - 20 79 05

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen

TØYENGT. 2. Oslo

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvei 23, Grefsen

Tif. 21 18 32

TASEN BOK- OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tif. 23 02 40

SØREN HANSSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo

Telefon 20 37 24

Byggevarer - Beslag - Ovner

Verktøy - Fliser - Linoleum

Tapeter - Farvehandelvarer

Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentralbord 41 77 30

Spesialforretning i

RUSTFRITT STAL

For sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tif. 33 36 24 - Oslo

Tigr.adr.: RUSTFRIKNUT

ØVRE SLOTISGAIE 8, OSLO

UROLIG HJERTE

Det er selvsagt mulig å finne trekk ved franske filmskapere i dag som er felles for mange, men man blir kanskje mer slått av forskjellene mellom dem, av deres utpregede individuelle trekk. Kanskje i sterkere grad enn noen annet land, har Frankrike for øyeblikket en lang rekke særpregede regissører som hver for seg har gjort filmen til sin spesielle «skrift», som én av dem, Robert Bresson, kaller det, og en høyst individuelt preget skrift. Avstanden mellom den samme Robert Bresson og Jean-Luc Godard, for bare å nevne disse to, er jo ganske enorm.

Også for Louis Malle har det nå lyktes å gjøre filmen til en høyst personlig uttrykksform, en spesiell «skrift» som er hans og ingen annens. Frankrikes rikholdige filmproduksjon har fått enda en særpreget personlighet. Hans film *Urolig hjerte* (*Le souffle au cœur*) er ikke bare formfullendt og elegant, den er også en usedvanlig charmerende og sannferdig studie i hva det vil si å være femten år i sin alminnelighet, og særlig det å være femtenåring i det franske *bourgeoisie*. Det er viktig å ha klart for seg begge disse elementene, for riktignok har puberteten visse menneskelige fellestrekk i alle land og kulturmiljøer, men slik som den fremstilles av Louis Malle i denne filmen, er den også svært betinget av det miljø hvor prosessen finner sted. Som Louis Malle selv klart gav uttrykk for i et fint intervju med Nicole Macé i Fjernsynets siste filmmagasin, er denne, som mange av hans filmer, på mange måter et privat oppgjør med det miljø som er regissørens eget, nemlig det franske borgerskap. Noen satire i egentlig forstand er vel filmen ikke, den er heller å betegne som det franskmennene selv kaller en *comédie de mœurs*. Borgerskapets svakheter, ja, dekadanse er vel i grunnen ordet, utleveres på en måte som slett ikke er hatsk eller fordømmende, men heller nennsomt komisk. Den borgerlige families liv, med dens sakrosankte institusjoner som i virkeligheten ikke er noe mer enn en rekke konvensjoner, ekteskapet, den katolske skolen, forholdet mellom foreldre og barn, — alt dette skildres på

Benoit Ferréux og Lea Massari i Louis Malles komedie **UROLIG HJERTE**. En fargefilm fra Kommunenes Filmcentral A/S.

en måte som absolutt ikke er overdrevet eller grotesk, men bare fremstilt stille og på en gjennomført sannferdig måte. Det er nettopp den sannferdige og autentiske stilen som gjør at komedien blir så virkningsfull. Komedien er på en måte innebygget i miljøet selv, og det er dette som Louis Malle klarer å få frem på en uhyre dyktig måte. Han behøver bare å skildre det som er, for at det hele skal virke latterlig. Dette er vel i grunnen årsaken til at filmen vakte så stor ståhei da den ble vist i Frankrike, nettopp fordi borgerskapet følte seg blottstillet i en grad som bare én av deres egne kunne nå. Nå var selvsagt den nærliggende årsak incestforholdet mellom mor og sønn, men den dypere liggende grunn til den skarpe reaksjonen var nok allikevel dette ikke. Den svenske filmen *Syskonbädd* som skildrer et erotisk forhold mellom bror og søster, og som også ble vist i Frankrike, vakte ikke noen storm av moralsk forargelse. Man kan altså med en viss rett trekke den slutning at det er andre ting som har spilt inn, og dette andre er vel nettopp den blottstilling av det borgerlige miljø som filmen er.

For oss som står utenfor denne meget

spesielle sosiologiske sammenheng, vil nødvendigvis mye gå tapt av den godt innpakke brodd som Louis Malle har utstyrt sin film med. Hos oss vil den vel oftere kalle på latteren enn på det bittert tilfredse: «Den satt!» Dette er i og for seg helt legitimt, for *Urolig hjerte* er en meget fin komedie, og til tross for forskjellene er det vel ikke så stor avstand mellom en fransk og en norsk femtenåring, mellom fransk og norsk familieliv, at en ikke kan nyte en underfundig komedie og nydelig skuespillerkunst.

PH

NESTE
NR. AV BLADET
KOMMER
DATERT
26. FEBRUAR

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,
Per Bjørn Halvorsen O.P.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.
Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 40 pr. år.
Kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 45.

Annonser: 10 dager før utg.dagen.
24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.